

Věc T-140/04

Adviesbureau Ehcon BV

v.

Komise Evropských společenství

„Veřejné zakázky na služby – Zadávací řízení – Zamítnutí nabídky uchazeče – Mimosmluvní odpovědnost – Promlčení – Nepřípustnost – Zjevně neopodstatněná žaloba“

Usnesení Soudu (třetího senátu) ze dne 14. září 2005 . . . . . II - 3291

Shrnutí usnesení

1. *Žaloba na náhradu škody – Promlčecí lhůta – Počátek běhu lhůty – Datum, ke kterému má být přihlédnuto*
(Článek 288 pododstavec 2 ES; statut Soudního dvora, článek 46)
2. *Mimosmluvní odpovědnost – Podmínky – Protiprávnost – Škoda – Příčinná souvislost – Neexistence jedné z podmínek – Zamítnutí žaloby na náhradu škody v plném rozsahu*
(Článek 288 pododstavec 2 ES)

3. *Mimosmluvní odpovědnost – Škoda – Odškodnitelná újma – Náklady vynaložené na soudní řízení – Vynětí*
(Článek 288 pododstavec 2 ES)
4. *Evropský veřejný ochránce práv – Alternativní prostředek k žalobám před soudcem Společenství – Nemožnost využít oba prostředky současně – Posouzení vhodnosti stížnosti k veřejnému ochránci práv příslušející občanu*
(Článek 195 odst. 1 ES; Statut evropského veřejného ochránce práv, čl. 2 odst. 6 a 7)

1. Z článku 288 druhého pododstavce ES vyplývá, že založení mimosmluvní odpovědnosti Společenství a uplatnění nároku na náhradu utrpěné újmy závisí na splnění souboru podmínek, tedy protiprávnosti jednání vytýkaného orgánu, existenci škody a existenci příčinné souvislosti mezi jednáním orgánu a uplatňovanou újmou. Pětiletá promlčecí lhůta žaloby týkající se odpovědnosti Společenství, stanovená v článku 46 statutu Soudního dvora, tedy nemůže začít běžet před splněním všech podmínek, na které je vázána povinnost náhrady škody, a zejména před tím, než vznikne škoda, která má být nahrazena.

dozvědět o tom, že zmíněné kritérium bylo údajně použito diskriminačním způsobem až později, nemůže posunout počátek promlčecí lhůty žaloby na náhradu škody na tento den. Úlohou promlčení je totiž uvést v soulad ochranu práv poškozené osoby a zásadu právní jistoty. Délka promlčecí lhůty byla takto vymezena s ohledem zejména na dobu nezbytnou k tomu, aby údajně poškozená strana mohla shromáždit patřičné informace za účelem případné žaloby a pro ověření skutečností, které by mohly být uplatněny na podporu této žaloby. Znalost skutkových okolností není uvedena mezi náležitostmi, které musí být splněny pro začátek běhu promlčecí lhůty.

Jakmile se v rámci vyhlášení veřejné zakázky na služby, kterých se týká směrnice 80/778 o kvalitě vody pro lidskou spotřebu, uchazeč dozvěděl o podstatném důvodu zamítnutí své nabídky Komisí, tedy o svém nedostatku odborné zkušenosti v oblasti koncepce zařízení na úpravu vody, důvodu, který vždy zpochybňoval v tom smyslu, že toto kritérium nebylo uvedeno ve vyhlášení veřejné zakázky, okolnost, že se mohl

Stejně tak okolnost, podle které se zmíněný uchazeč údajně dozvěděl

o další skutečnosti směřující k podpoře své žaloby až po odůvodněném zamítnutí své nabídky Komisí, i když již od počátku zpochybňoval hlavní důvod tohoto zamítnutí, který je krom toho skutečností způsobující škodu ve smyslu článku 46 uvedeného statutu, nemůže vést ke stanovení počátku běhu promlčecí lhůty na den, kdy se o této skutečnosti dozvěděl. Tato úvaha se nabízí tím spíše, že v den, kdy tentýž uchazeč údajně získal dokument nabídky jednoho z uchazečů připuštěných do druhé části řízení, a dokonce ještě v den, kdy má za to, že měl dostatečné důkazy, aby podal žalobu na náhradu škody, tedy když veřejný ochránce práv učinil své kritické rozhodnutí vůči Komisi, pětiletá promlčecí lhůta dosud neuplynula.

promlčení, aniž by ovlivnilo nároky vzniklé během pozdějších období, je tomu tak pouze ve výjimečném případě, kdy je prokázáno, že dotčená újma byla každodenně obnovována po vzniku skutečnosti, která ji způsobuje. Tak tomu není v případě, kdy dotyčné škody, pokud budou prokázány, i když bylo možno uvědomit si jejich rozsah až po zamítnutí nabídky uvedeného uchazeče na dotčenou zakázku, byly nicméně způsobeny okamžikem uvedeného zamítnutí.

(viz body 39, 55–61, 67)

Z toho vyplývá, že oproti případu, kdy je žalobci zabráněno v podání žaloby v přiměřené lhůtě z důvodu, že se o skutečnosti způsobující škodu dozvěděl pozdě, není na místě stanovit den uplynutí promlčecí lhůty na pozdější datum, než je normální den uplynutí uvedené lhůty.

2. Založení mimosmluvní odpovědnosti Společenství je podmíněno splněním souboru podmínek, tedy protiprávností jednání vytykaného orgánům Společenství, existencí skutečné a určité újmy, jakož i existencí přímé příčinné souvislosti mezi jednáním dotčeného orgánu a namítanou újmou. Pokud tedy jedna z těchto podmínek není splněna, musí být žaloba zamítnuta jako celek, aniž by bylo nezbytné zkoumat ostatní podmínky uvedené odpovědnosti.

Ostatně, pokud se promlčení použije pouze na období, které o víc než pět let předchází datu skutečnosti přerušující

Ztráta šance na zadání pozdější veřejné zakázky přitom může být každopádně

považována za skutečnou a určitou újmu pouze v případě, že v nepřítomnosti údajně nesprávného jednání Komise by nebylo pochyb, že by žalobkyně získala zadání první zakázky.

(viz body 75, 77)

3. Co se týče škody vyplývající z nákladů údajně vynaložených na získání některých důkazů, náklady vynaložené účastníky řízení na soudní řízení nemohou být jako takové považovány za újmu odlišnou od břemene nákladů řízení. Krom toho, i když je podstatná část právní práce obecně vykonána během postupu předcházejícího soudního řízení, „řízení“ podle čl. 91 jednacího řádu Soudu se týká pouze řízení před Soudem, s vyloučením fáze, která mu předchází. To vyplývá zejména z článku 90 téhož jednacího řádu, který uvádí „řízení před Soudem“. Uznat tedy, že tyto náklady jsou nahraditelnou újmu v rámci žaloby na náhradu škody by bylo v rozporu s nenávratným charakterem nákladů vzniklých během postupu předcházejícího soudního řízení.

(viz bod 79)

4. Zřízením úřadu veřejného ochránce práv otevřela Smlouva občanům Unie alternativní prostředek k žalobám před soudem Společenství, aby hájila jejich zájmy. Tato mimosoudní alternativa odpovídá specifickým kritériím a nemá nutně tentýž cíl, jako je cíl žaloby před soudem. Krom toho jak vyplývá z čl. 195 odst. 1 ES a z čl. 2 odst. 6 a 7 rozhodnutí 94/262, o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv, tyto dva prostředky nemohou být využity současně. I když totiž stížnosti předložené veřejnému ochránci práv nepřerušují lhůtu pro podání žaloby použitelnou na podání žaloby soudci Společenství, veřejný ochránce práv musí nicméně ukončit zkoumání stížnosti a prohlásit ji za nepřijatelnou, pokud dotčený občan podal zároveň žalobu týkající se stejných skutečností soudci Společenství. Občanu přísluší posoudit, který z těchto dvou prostředků, které má k dispozici, může lépe sloužit jeho zájmům.

(viz body 83–84)